

Тришком пописа књига
Митрополит секуларни казени
су оба мабаци
24-11-62 Марија Штефан ПРЕТРИГНУТА МЛАДОСТ.

Мр. 4088/3

1

Митрополит Петар лежи мртав. Столица његова

ва пред манастирском оцаклијом застрта је црнином. По јесесе хладним собицима

и ходницима манастира улази и излази врло ^{млаги} висок мршав калуђер, некако несигуран,
беспослен, немиран. ^{Млади монах, Савин Раде Томов, сада јерођакон Петар,}

~~Радом и његовим~~ ступа у ~~своју~~ судбину која је сва од неизвесности.

Извесно је да ^{Митрополита више неће, да је повољније} ~~седамнаест година~~ да је са световним ^{лином и} ~~животом~~

^{кавалера} свршено, ^{да наследник којој оцацара} ~~није~~ једнодушно примљен од
разних племена и њихових претставника, ^{и да јерођакон} ~~искусством~~ спреман да пра-

вилно ~~уђе~~ у ~~неке~~ дужности. А суђено ће бити да Петар до краја остане Раде. Урлоко чеку, он
и лично ~~неће~~ ^{Мати Вукићевић, 8. децембра 1831-го, по прилици, гла-}
барат и криво ~~био~~ ^{1831-го} са ~~противом~~ ^{за архимандрита, и брели су на ње} ~~Раде на Бисар.~~

^{свагањ и јерођакон} Сачувана је једна стара гравира која је ~~за~~
заобележила ~~своју~~ сцену на гумну Цетињског манастира. Велико гумно ~~манастир-~~

ско ~~служи~~ за зборове. Правилан круг, попиочан збијено слаганим каменом. Унаско

ло низак зидић, стамен, као брана на некој арени. Даљу и кад се на њему ништине

дешава, гумно црногорско изгледа скоро као игралиште за децу. То јест, кад би у ~~не~~

у Црној Гори било игралиште за децу. Бољу је много друкчије. Камен ~~не~~

по бледи и охлади се, и гумно потсећа на необичне појаве: на мртав бунар, који је

једно село другом ^у ~~на~~ пакост засудо и зазидало; на стара гуоилишта; на ~~манастир-~~

зборишта људи који нису знали писато ни потписивати се, него су закључке потвр-

ђивали грозном виком, грозним ~~символима~~ ^{символима} ~~државних~~ оби-

чаја или сујеверица. На оној гравирци види се на гумну изложен сандук са лешем,

тако пише, Петра ^{Светог} ~~Светог~~ Сандук је откљоњен; ^{са две сабле} преко леша су укрштене дуге пушке

црногорских племенских старешина. ^{Како је јерођакон} ~~Завлићу~~ сада ће од тога дана, од последњег ок-

тобарског дана 1830-^е ~~го~~, па до бурђева дне 1831-ве, мировати пушке и ножеви, миро-

вати оне крви за које се од првог сванућа ~~буђе~~ бурђевданског ~~не~~ ^{неће} ~~да~~ ^{наша} ~~ли~~

ће бити поклоњене или узете. А пред лешем и укрштеним пушкама стоји други сим-

бол: ^{Митрополита последња воља} ~~замонашени~~ Раде Томов, ^{Петар} ~~Петар~~ ^{виши} ~~виши~~ за главу и камилавку од највиших гор.

[illegible]

[Млади господар се најзад повукао у манастир, а глумо је
постајало тише. Мртавац је у цркви, главари се разилазе, ^{самоћа погине. Морала је} ~~самоћа погине. Морала је~~

^a више кретки^a туђо ментитији, ^{морао је} ~~у срцу бити ледено, у глави мутно.~~

У срцу ~~бито~~ бито ледено, у глави мутно. ~~Било је такође и то да је~~
Како? с Ким?... "Када се отиде срећком"
~~Али Радс је доста дуго био живео и посматрао живот~~
~~стрица, и вероватно је и де практичним бригама испраћао очима главаре и будуће~~
~~посленике. "Про пре м новом сусрету с њима на гумну, ко зна колико ћу више против-~~
нива имати него данас.... ^{Митрополит} ~~Имао~~ им је био ^{одог и} ~~чисти~~ добротвор, паипак.. Митрополит
с кретом у руци ^{их,} сметује моли, благосиља, а они, саме што отирате вега ^и крет, почну

пуцати једни на друге. ^А ~~И~~ бивало је, пуцају и преко Владичине главе... ~~Хајдуци...~~

Стрика нема више, сирота сам ја ^{околу от} у овом ~~камену~~ ^{Како ту, с} ~~ким бу?~~

Ни на мору моста, ни у камену мозга... Младом господару стеже се срце ~~на~~ ^{та је} ~~детину:~~ ^{и чини му се да је оно где било права} ~~страх~~ од самоће, од остављености. ~~Гости око одје, савиру одје, и он говори на камену, или~~

Гордица сцена: ~~Гости око одје, савиру одје, и он говори на камену, или~~ црва гостима стиснутим гласом — није био певач —

~~народна~~ ^и песме, ^и муке ^и грађанске:

Мрки Турци, наше друштво старо,
Гавранови, наши разговори

Турци, гавранови... ~~Млади монах~~ ^{Млади монах} погледа низа се до струка, где му је стојала ~~мала~~ ^{мала} пушка којом је тако добро гађао у ~~завитлане~~ ^{завитлане} ствари, и онда пробијене ~~лимунове~~ ^{лимунове} и ~~народе~~ ^{народе} ~~ноклањао~~ ^{ноклањао} девојкама и деци на ~~Бегушима~~ ^{Бегушима}. Пушке на њему нема.

Црна раса, ружна, ^{стара,} смешна... ~~Млади монах~~ ^{Млади монах} ~~погледа~~ ^{погледа} ~~низа~~ ^{низа} се до струка, где му је стојала ~~мала~~ ^{мала} пушка којом је тако добро гађао у ~~завитлане~~ ^{завитлане} ствари, и онда пробијене ~~лимунове~~ ^{лимунове} и ~~народе~~ ^{народе} ~~ноклањао~~ ^{ноклањао} девојкама и деци на ~~Бегушима~~ ^{Бегушима}. Пушке на њему нема.

~~наметати се с момцима~~ ^{наметати се с момцима} ~~шарити с девојкама~~ ^{шарити с девојкама} ~~ма испити до дна~~ ^{ма испити до дна} ~~младост као они~~ ^{младост као они} ~~грчки~~ ^{грчки}

~~млади~~ ^{млади} ~~о којима~~ ^{о којима} ~~је Симо~~ ^{је Симо} ~~причао~~ ^{причао}... ~~и~~ ^и ~~живот~~ ^{живот} ~~мој~~ ^{мој} ~~раде~~ ^{раде} ~~може~~ ^{може} ~~бити~~ ^{бити} ~~и~~ ^и ~~кратак~~ ^{кратак} ~~и дуг~~ ^{и дуг} ~~али~~ ^{али} ~~младост~~ ^{младост} ~~је само~~ ^{је само} ~~кратка~~ ^{кратка}... ~~стрика~~ ^{стрика} ~~нема~~ ^{нема} ~~више~~ ^{више}...

има у ~~Губровнику~~ ^{Губровнику} ~~господин~~ ^{господин} ~~Јеремија~~ ^{Јеремија} ~~Гагић~~ ^{Гагић} ~~руски~~ ^{руски} ~~консул~~ ^{консул} ~~и српски~~ ^{и српски} ~~родољуб~~ ^{родољуб}, он ће ми помоћи, он ~~неће~~ ^{неће} ~~заборавити~~ ^{заборавити} ~~дапомогне~~ ^{дапомогне} ~~Црној~~ ^{Црној} ~~Гори~~ ^{Гори} ~~сад~~ ^{сад} ~~кад~~ ^{кад} ~~је~~ ^{је} ~~из~~ ^{из} ~~ње~~ ^{ње} ~~оти-~~ ^{оти-}

шао ~~господар~~ ^{господар} ~~вен~~ ^{вен}... ~~Млади~~ ^{Млади} ~~Петар~~ ^{Петар} ~~Петровић~~ ^{Петровић} ~~погледа~~ ^{погледа} ~~низа~~ ^{низа} се до струка, где му је стојала ~~мала~~ ^{мала} пушка којом је тако добро гађао у ~~завитлане~~ ^{завитлане} ствари, и онда пробијене ~~лимунове~~ ^{лимунове} и ~~народе~~ ^{народе} ~~ноклањао~~ ^{ноклањао} девојкама и деци на ~~Бегушима~~ ^{Бегушима}. Пушке на њему нема.

~~намера~~ ^{намера} ~~с висине~~ ^{с висине} ~~саветује~~ ^{саветује} ~~и~~ ^и ~~уразумљује~~ ^{уразумљује}... ~~Петар~~ ^{Петар} ~~Петровић~~ ^{Петровић} ~~погледа~~ ^{погледа} ~~низа~~ ^{низа} се до струка, где му је стојала ~~мала~~ ^{мала} пушка којом је тако добро гађао у ~~завитлане~~ ^{завитлане} ствари, и онда пробијене ~~лимунове~~ ^{лимунове} и ~~народе~~ ^{народе} ~~ноклањао~~ ^{ноклањао} девојкама и деци на ~~Бегушима~~ ^{Бегушима}. Пушке на њему нема.

~~Петар~~ ^{Петар} ~~Петровић~~ ^{Петровић} ~~погледа~~ ^{погледа} ~~низа~~ ^{низа} се до струка, где му је стојала ~~мала~~ ^{мала} пушка којом је тако добро гађао у ~~завитлане~~ ^{завитлане} ствари, и онда пробијене ~~лимунове~~ ^{лимунове} и ~~народе~~ ^{народе} ~~ноклањао~~ ^{ноклањао} девојкама и деци на ~~Бегушима~~ ^{Бегушима}. Пушке на њему нема.

"Русије не би могла ни ~~на~~ ^{на} ~~каком~~ ^{каком} ~~основанију~~ ^{основанију} ~~заступати~~ ^{заступати} ~~Црногорце~~ ^{Црногорце}, ~~што~~ ^{што} ~~би~~ ^{би} ~~се~~ ^{се} ~~понај~~ ^{понај}

више због ~~со~~ ^{со} ~~йствени~~ ^{йствени} ~~своји~~ ^{своји} ~~интереса~~ ^{интереса} ~~бојала~~ ^{бојала} (од ~~поступака~~ ^{поступака} "турског ~~правитељ-~~ ^{правитељ-}

ства"). ~~Писаће~~ ^{Писаће} ~~Гагић~~ ^{Гагић} ~~тако~~ ^{тако} ~~и~~ ^и ~~Петру~~ ^{Петру} ~~Другом~~ ^{Другом}, ~~млади~~ ^{млади} ~~Петар~~ ^{Петар} ~~Други~~ ^{Други} ~~погледа~~ ^{погледа} ~~низа~~ ^{низа} се до струка, где му је стојала ~~мала~~ ^{мала} пушка којом је тако добро гађао у ~~завитлане~~ ^{завитлане} ствари, и онда пробијене ~~лимунове~~ ^{лимунове} и ~~народе~~ ^{народе} ~~ноклањао~~ ^{ноклањао} девојкама и деци на ~~Бегушима~~ ^{Бегушима}. Пушке на њему нема.

~~наш~~ ^{наш} ~~господар~~ ^{господар}, ~~али~~ ^{али} ~~ће~~ ^{ће} ~~наставити~~ ^{наставити} ~~да~~ ^{да} ~~послужује~~ ^{послужује} ~~и~~ ^и ~~преживети~~ ^{преживети} ~~и~~ ^и ~~мрежа~~ ^{мрежа} ~~по~~ ^{по} ~~својој~~ ^{својој} ~~дипломатској~~ ^{дипломатској}

дужности између ~~Петрограда~~ ^{Петрограда}, ~~Беча~~ ^{Беча}, ~~Трста~~ ^{Трста} ~~и~~ ^и ~~Цотора~~ ^{Цотора} ~~наследником~~ ^{наследником}

кратковојеког ~~Петра~~ ^{Петра} ~~Другог~~ ^{Другог}.

~~Петар~~ ^{Петар} ~~Петровић~~ ^{Петровић} ~~погледа~~ ^{погледа} ~~низа~~ ^{низа} се до струка, где му је стојала ~~мала~~ ^{мала} пушка којом је тако добро гађао у ~~завитлане~~ ^{завитлане} ствари, и онда пробијене ~~лимунове~~ ^{лимунове} и ~~народе~~ ^{народе} ~~ноклањао~~ ^{ноклањао} девојкама и деци на ~~Бегушима~~ ^{Бегушима}. Пушке на њему нема.

~~Петар~~ ^{Петар} ~~Петровић~~ ^{Петровић} ~~погледа~~ ^{погледа} ~~низа~~ ^{низа} се до струка, где му је стојала ~~мала~~ ^{мала} пушка којом је тако добро гађао у ~~завитлане~~ ^{завитлане} ствари, и онда пробијене ~~лимунове~~ ^{лимунове} и ~~народе~~ ^{народе} ~~ноклањао~~ ^{ноклањао} девојкама и деци на ~~Бегушима~~ ^{Бегушима}. Пушке на њему нема.

~~Петар~~ ^{Петар} ~~Петровић~~ ^{Петровић} ~~погледа~~ ^{погледа} ~~низа~~ ^{низа} се до струка, где му је стојала ~~мала~~ ^{мала} пушка којом је тако добро гађао у ~~завитлане~~ ^{завитлане} ствари, и онда пробијене ~~лимунове~~ ^{лимунове} и ~~народе~~ ^{народе} ~~ноклањао~~ ^{ноклањао} девојкама и деци на ~~Бегушима~~ ^{Бегушима}. Пушке на њему нема.

~~Петар~~ ^{Петар} ~~Петровић~~ ^{Петровић} ~~погледа~~ ^{погледа} ~~низа~~ ^{низа} се до струка, где му је стојала ~~мала~~ ^{мала} пушка којом је тако добро гађао у ~~завитлане~~ ^{завитлане} ствари, и онда пробијене ~~лимунове~~ ^{лимунове} и ~~народе~~ ^{народе} ~~ноклањао~~ ^{ноклањао} девојкама и деци на ~~Бегушима~~ ^{Бегушима}. Пушке на њему нема.

[illegible]

